Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2025–2026

34 997 Regels inzake een uniform experiment met teelt en verkoop van hennep en hasjiesj voor recreatief gebruik in een gesloten coffeeshopketen (Wet experiment gesloten coffeeshopketen)

34 775 Nota over de toestand van 's Rijks financiën

Z[1]

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 september 2026

Hierbij biedt het kabinet de uitkomsten van het onderzoek «Experiment gesloten coffeeshopketen: eerste vervolgmeting 2025» aan uw Kamer aan. Via het Experiment gesloten coffeeshopketen (hierna: experiment) wil het kabinet duidelijk krijgen of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is en wat de effecten hiervan zijn op het gebied van openbare orde, veiligheid, overlast en volksgezondheid. Onderdeel van het experiment is het uitvoeren van een onderzoek naar deze effecten. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) coördineert het onderzoek dat wordt uitgevoerd door een onderzoeksconsortium bestaande uit Breuer&Intraval, RAND Europe en het Trimbos-instituut.

Eerste vervolgmeting

Het voorliggende rapport maakt onderdeel uit van een meerjarige onderzoek van het experiment en betreft de eerste tussenmeting; T1-rapportage. De T1-rapportage is de opvolging van de nulmeting (T0)[2] en heeft betrekking op de periode na de start van de experimenteerfase op 7 april 2025[3] tot en met het eerste kwartaal van 2026. Hieropvolgend zullen er nog twee tussenmetingen worden verricht (T2 en T3), voordat er een evaluatie zal plaatsvinden.[4]

---

[1] De letter A heeft alleen betrekking op 34 997

[2] Kamerstuk 24 077 nr. 538

[3] Tot 1 september 2025 werd er nog niet gehandhaafd op illegale hasjiesj in de 10 interventiegemeenten.

[4] Er zal ook nog een vierde tussenmeting worden verricht (T4), maar deze zal pas na het experiment worden opgeleverd.

kst-34997-Z
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Hoe werkt een vervolgmeting?

Tijdens een tussenmeting zullen de ontwikkelingen binnen de tien gemeenten waar uitsluiteind gereguleerde producten worden verkocht (interventiegemeenten[5]) vergeleken worden met tien gemeenten waar het bestaande gedoogbeleid blijft gelden (vergelijkingsgemeenten[6]). Hierbij worden de resultaten vergeleken tussen de interventie- en vergelijkingsgemeenten, en wordt ook de vergelijking gemaakt ten opzichte van eerdere metingen. Voor de eerste meting wordt de vergelijking gemaakt met de nulmeting. Voor de algemene uitleg over het onderzoek, de verschillende metingen en evaluatie van het experiment verwijst het kabinet u naar de bijlage *«Factsheet Onderzoek Experiment gesloten coffeeshopketen».*

Belangrijkste uitkomsten vervolgmeting

Deze eerste vervolgmeting schetst een overzicht van de ontwikkelingen sinds de start van de experimentfase, met veel feitelijke data. Vanwege beperkte blootstelling aan de experimentele fase (circa drie maanden) gaat het om een eerste momentopname. Tot de evaluatie kunnen er nog geen definitieve conclusies worden getrokken.

De belangrijkste uitkomsten van de T1 rapportage worden hieronder puntsgewijs toegelicht. Voor een volledig beeld van de resultaten verwijzen wij u naar (de samenvatting van) het rapport, dat als bijlage bij deze brief is gevoegd.

- Het experiment kende opstartproblemen: zoals zorgen over het aanbod van gereguleerde cannabis en problemen met het track-and-trace systeem. Dit leidde bij coffeeshophouders tot onzekerheid over klantbehoud. Inmiddels zijn deze problemen verholpen en zijn de eerste ervaringen overwegend positief.
- Het aantal bezoekers van coffeeshop, bezoekfrequentie en gebruik is in de periode van de meting voor elke coffeeshop onveranderd ten opzichte van de nulmeting.
- Coffeeshops in interventiegemeenten bieden in vergelijking met de coffeeshops in vergelijkingsgemeenten meer verschillende soorten producten aan dan voorheen, zoals bijvoorbeeld eetbare cannabisproducten, vapes en concentraten.
- Het prijsniveau laat een wisselend beeld zien. De gemiddelde prijs van wiet in interventiegemeenten is sinds de nulmeting sterker gedaald dan in de vergelijkingsgemeenten. De gemiddelde prijs van hasj in interventiegemeenten is juist gestegen, terwijl deze stijging in vergelijkingsgemeenten minder sterk is of anders verloopt. De prijs van joints laat in beide groepen een lichte stijging zien.
- Leefbaarheid, criminaliteit en overlast:
  - De ervaren leefbaarheid in zowel de interventie- als de vergelijkingsgemeenten is niet significant veranderd.
  - Overlast, zoals rondhangende personen, verkeersdrukte of geluidsoverlast wordt in de interventiegemeenten iets vaker gerapporteerd dan in vergelijkingsgemeenten. Ten opzichte van de nulmeting is er meer overlast gerapporteerd in zowel de interventie- als in de vergelijkingsgemeenten.
  - Omwonenden en/of omwerkenden beoordelen de veiligheid rondom coffeeshop op een vergelijkbaar niveau als tijdens de nulmeting.

---

[5] Groningen, Almere, Arnhem, Nijmegen, Zaanstad, Voorne aan Zee, Breda, Tilburg, Maastricht en Heerlen.

[6] Enschede, Haarlem, Helmond, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Roermond, Tiel, Utrecht en Zutphen.

    - In beide onderzoeksgroepen geeft ongeveer een op de vijf respondenten aan het afgelopen half jaar slachtoffer te zijn geweest van een misdrijf in de buurt. Dit ligt in lijn met landelijke cijfers.
- Illegale markt
    - De illegale cannabismarkt speelt in het algemeen nog steeds een rol naast de verkoop via coffeeshops. Belangrijke redenen hiervoor zijn de lagere prijs, gunstige prijs-kwaliteitsverhouding en de mogelijkheid om grotere hoeveelheden te kunnen kopen.
    - In de interventiegemeenten is de gemiddelde hoeveelheid hasj per illegale transactie toegenomen, terwijl deze in de vergelijkingsgemeenten is afgenomen. Een reden hiervoor zou de beschikbaarheid van hasj in de beginfase van het experiment kunnen zijn, maar dat kan niet met zekerheid worden vastgesteld.
- Volksgezondheid
    - Er zijn geen significante veranderingen gevonden in hoe bezoekers hun eigen gezondheid beoordelen of in het aandeel bezoekers dat een verhoogd risico op problematisch cannabisgebruik heeft.
    - Betrokkenen, waaronder gemeenten, coffeeshophouders, telers en toezichthouders, wijzen op producten met een hoog THC-gehalte, zoals *edibles* (eetbare cannabisproducten), *vapes* en concentraten. Zij geven aan dat het voor gebruikers niet altijd duidelijk is hoe sterk deze producten zijn en wat een geschikte dosering is. Ze voegen toe dat er behoefte bestaat aan duidelijkere landelijke richtlijnen, bijvoorbeeld over maximale sterkte en informatie op verpakkingen.

Reactie op de resultaten

Deze vervolgmeting schetst een overzicht van de ontwikkelingen sinds de start van de experimentfase, met veel feitelijke data. Echter, zoals al eerder vermeld, is er ten tijde van deze meting voor een periode van drie maanden geëxperimenteerd, waardoor er nog geen harde conclusies kunnen worden getrokken. Op basis van de komende twee vervolgmetingen kan er op termijn worden vastgesteld of de waargenomen ontwikkelingen aanhouden, versterken of veranderen, en kunnen er op langere termijn uitspraken worden gedaan over de effecten en mogelijke beleidsimplicaties van de gesloten coffeeshopketen.
De signalen over producten met een hoog THC-gehalte zijn tijdens een bestuurlijk overleg eerder dit jaar besproken met gemeenten betrokken bij het experiment, waarna er is besloten om de bijsluiter aan te passen en het Trimbos-instituut te vragen om extra onderzoek te verrichten naar deze producten. Het kabinet zal overigens gedurende het experiment ook zelf een vinger aan de pols blijven houden door twee keer per jaar een bestuurlijk overleg te organiseren met de deelnemende gemeenten, waarbij gemeenten eventuele zorgen of problemen kunnen aankaarten.

Tijdens het commissiedebat Drugsbeleid van 12 maart 2026 is de toezegging gedaan dat de Kamer na de zomer de eerste uitkomsten ontvangt van het onderzoek naar het wietexperiment en dat daarbij ook in wordt gegaan op de appreciatie van de vertaling van de zogeheten kritieke prestatie-indicatoren (KPI's), op basis waarvan kan worden bepaald of het experiment geslaagd is of niet. Het doel van het experiment is om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie, en verkoop van cannabis mogelijk is en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde, veiligheid en volksgezondheid. Dit wordt onderzocht met zoveel mogelijk feitelijke data. Deze kernonderdelen van het onderzoek zijn niet verder uitgewerkt in KPI's omdat dit de complexiteit en onvoorspelbaarheid van de onderzoekssituatie geen recht zou doen. Bij KPI's wordt immers gestuurd op bepaalde prestaties, terwijl het experiment

primair is opgezet om nieuwe inzichten te creëren voor het Nederlandse cannabisbeleid.
Wel zal deze rapportage van de vervolgmeting samen met de andere rapportages gebruikt worden door de begeleidings- en evaluatiecommissie voor het opstellen van hun eindverslag. Wanneer het kabinet dit eindverslag ontvangt en het experiment ten einde loopt zal het kabinet een keuze maken over de toekomst van het Nederlandse cannabisbeleid.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans